

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/60/2018
Identifikačné číslo spisu:	5301899965
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5301899965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. Y., bývajúceho vo P. B. W. XXX, zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom v Čadci, Moyzesova 34, proti žalovanému N.. T. W., bývajúcemu v O. B. P., K. XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom v Žiline, Vojtecha Tvrdeho 17, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 538/2001, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. októbra 2017, sp. zn. 7 Co 164/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. októbra 2017, sp. zn. 7 Co 164/2017 potvrdil ako vecne správny vo výrokoch I. a II. rozsudok Okresného súdu Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 30. novembra 2016, č. k. 10 C 538/2001-884 v spojení s opravným uznesením z 13. februára 2017, č. k. 10 C 538/2001-896, ktorým súd prvej inštancie zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX, v katastrálnom území P. B. W., a to parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parc. č. 1268/1 - zastavaná plocha a nádvorie - 407 m², parc. č. 1268/2 - záhrada - 89 m², parc. č. 1269 - záhrada - 220 m², parc. č. 1271 - zastavaná plocha a nádvorie - 108 m² (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“) a vykonal vyporiadanie tak, že ich prikázal žalobcovi za náhradu žalovanému vo výške 3 000 eur. Výrok III. o náhrade trov konania zmenil tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania a výrok IV. zmenil tak, že Slovenská republika má nárok na náhradu trov preddavkovaných štátom v rozsahu 50 % voči žalobcovi a 50 % voči žalovanému. Súdny nižšej inštancie v kontexte poradia a podmienok použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva ustanoveného v § 142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) zhodne uviedli, že zistenie, či je možno konkrétnu vec rozdeliť (1. spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva) je vždy výsledkom individuálneho posúdenia. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že v danom prípade nie je rozdelenie sporných nehnuteľností dobre možné, keďže rodinný dom so súpisným číslom

XXX, vo výlučnom vlastníctve žalobcu, postavený na parc. č. 1268/1, zastavaná plocha a nádvorie (parc. č. 1271) tvoriaca prístupovú cestu k rodinnému domu a záhrady (parc. č. 1268/2 a 1269) tvoria jeden funkčný celok. Reálna deľba nie je možná ani vzhľadom na výmery pozemkov, ich tvar a polohu. Na základe uvedeného prikázali sporné nehnuteľnosti žalobcovi za náhradu žalovanému (2. spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva).

2. Proti vyššie označenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa dovolateľa súdy nižšej inštancie nesprávne právne posúdili vec, keď všetky sporné nehnuteľnosti považovali za jeden funkčný celok a záver o neúčelnosti reálnej deľby pri jednom pozemku vzťahovali automaticky na všetky pozemky, hoci z dokazovania je nesporné, že niektoré pozemky sú reálne samostatne deliteľné bez ohľadu na existenciu stavby tak, že obe sporové strany k nim majú komfortný prístup z verejnej komunikácie alebo inej svojej nehnuteľnosti (v prípade žalovaného). Keďže rozhodnutia o trovách konania súvisia s výrokom vo veci samej, dovolateľ uviedol, že dovolanie smeruje proti rozsudkom súdov oboch inštancií v celom rozsahu. S poukazom na uvedené žalovaný navrhol dovolaciemu súdu, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že charakterovo a úžitkovo je nutné predmet sporu považovať spolu s rodinným domom so súpisným číslom XXX ako jeden funkčný celok, pretože v dávnej minulosti s poukazom na držbu a vlastníctvo právnych predchodcov žalobcu nehnuteľnosti boli užívané ako jeden funkčný celok a nevytvárali samostatné celky aj napriek tomu, že sú v katastri nehnuteľností vedené ako samostatné parcely. Z vykonaného dokazovania vyvodil súd prvej inštancie aj odvolací súd správny právny záver, a preto neexistujú dovolacie dôvody od ktorých žalovaný odvodzuje svoje podané dovolanie. Na základe uvedeného navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalovaného zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

8. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol

zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

11. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Po preskúmaní dovolania dospel odvolací súd k záveru, že hoci dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci v súvislosti so spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva strán sporu, pričom prípustnosť dovolania formálne odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nedefinoval však právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ v dovolaní v skutočnosti namietal, že súdy nižšej inštancie nesprávne v jeho neprospech vyhodnotili vykonané dôkazy, keď ustálili, že sporné nehnuteľnosti je nutné ponímať ako funkčný celok k rodinnému domu vo vlastníctve žalobcu a z uvedeného dôvodu mu ich za náhradu žalovanému prikázali.

13. V tomto kontexte odvolací súd považuje za potrebné ďalej zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak, odvolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

14. V súvislosti s dovolaním napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu týkajúceho sa náhrady trov konania odvolací súd konštatuje, že uvedený druh rozhodnutia možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v ustanovení § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti je v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčený. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. augusta 2018, sp. zn. I. ÚS 275/2018).

15. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie žalovaného proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. f) CSP a dovolanie žalovaného proti výroku II. rozsudku odvolacieho súdu týkajúceho sa náhrady trov konania odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

16. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.